NN 61/2019 (21.6.2019.), Presuda Visokog upravnog suda Republike Hrvatske broj: Usoz-32/18-8 od 29. travnja 2019.

VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

PRESUDA

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sutkinja toga suda mr. sc. Mirjane Juričić, predsjednice vijeća, dr. sc. Sanje Otočan, mr. sc. Inge Vezmar Barlek, Lidije Vukičević i Senke Orlić-Zaninović, članica vijeća, te sudske savjetnice Branke Cvitanović zapisničarke, u postupku ocjene zakonitosti općeg akta pokrenutom u povodu zahtjeva G. J. d.o.o. i B.-p. d.o.o. oboje iz G., koje zastupa Zajednički odvjetnički ured S. iz O., na sjednici vijeća održanoj 29. travnja 2019.

presudio je

I. Ukida se članak 6. Odluke o općinskim porezima Općine Čeminac klasa: 410-01/17-02/0005, urbroj: 2100/05-03-17-1 od 14. lipnja 2017. objavljene u Službenom glasniku Općine Čeminac broj 7/2017., u dijelu stavka 3. »Način uporabe javnih površina – iznos«, R. br. 8. koji glasi:

»8.	Upotreba javnih prometnih površina, kako slijedi:	
	8.1. Traktori	
	– do 26 kW	75,00 kn godišnje
	– do 55 kW	150,00 kn godišnje
	– do 110 kW	300,00 kn godišnje
	– do 146 kW	400,00 kn godišnje
	– do 183 kW	500,00 kn godišnje
	– preko 183 kW	750,00 kn godišnje
	8.2. Motorna vozila s dvije osovine visine iznad 1,90 m, kojima najveća dopuštena masa ne prelazi 3.500 kg	300,00 kn godišnje/ 20,00 kn jednokratno
	8.3. Motorna vozila s dvije osovine visine ispod 1,90 m, koja vuku priključno vozilo, neovisno o broju osovina i visini priključnog vozila	500,00 kn godišnje/ 50,00 kn jednokratno
	8.4. Motorna vozila s dvije ili tri osovine, najveće dopuštene mase preko 3.500 kg	750,00 kn godišnje/ 75,00 kn jednokratno
	8.5. Motorna vozila s dvije osovine, najveće dopuštene mase preko 3.500 kg, koja vuku priključno vozilo s jednom osovinom	900,00 kn godišnje/ 90,00 kn jednokratno
	8.6. Motorna vozila s četiri ili više osovina, najveće dopuštene mase preko 3.500 kg	1.000,00 kn godišnje/ 100,00 kn jednokratno
	8.7. Motorna vozila s dvije osovine, najveće dopuštene mase preko 3.500 kg, koja vuku priključno vozilo s dvije i više osovina	1.200,00 kn godišnje/ 125,00 kn jednokratno
	8.8. Motorna vozila s tri osovine, najveće dopuštene mase preko 3.500 kg, koja vuku priključno vozilo, neovisno o broju osovina priključnog vozila	1.500,00 kn godišnje/ 150,00 kn jednokratno
	8.9. Priključna transportna vozila za traktore, ovisno o nosivosti	
	– do 3 tone	30,00 kn godišnje
	– do 5 tona	50,00 kn godišnje
	– do 10 tona	100,00 kn godišnje
	– više od 10 tona	150,00 kn godišnje
	8.10. Priključna vozila i oruđa koja se vuku na kotačima	50,00 kn godišnje
	8.11. Kombajni i slični strojevi	150,00 kn godišnje«

II. Ukida se članak 6. stavak 8. Odluke o općinskim porezima Općine Čeminac koji glasi:

»Za korisnike javne površine koji javnu površinu koriste bez Rješenja Jedinstvenog upravnog odjela porez će se razrezati na temelju zapisnika komunalnog redara u 50 % većem iznosu od iznosa utvrđenog ovom Odlukom«.

III. U preostalom dijelu zahtjev se odbija.

IV. Odbija se zahtjev podnositelja za naknadu troška upravnog spora.

Obrazloženje

Podnositelji su podnijeli zahtjev za ocjenu zakonitosti članka 6. Odluke o općinskim porezima Općine Čeminac klasa: 410-01/17-02/0005, urbroj: 2100/05-03-17-1 od 14. lipnja 2017. objavljene u Službenom glasniku Općine Čeminac broj 7/2017.

U zahtjevu navode da je osporenom Odlukom, među ostalim, utvrđen porez na korištenje javnih površina koje su u obvezi plaćati fizičke i pravne osobe koje koriste javne površine na području općine Č., a za čije upravljanje i održavanje je nadležna općina Č.

Člankom 6. Odluke propisano je, među ostalim, da su javne površine ceste, pješačke staze i biciklističke staze, otresnice i druge površine koje su namijenjene kretanju ljudi i vozila, a za čije je održavanje i upravljanje nadležna općina Č.

Zatim je taksativno navedeno koliko se naplaćuje upotreba javnih prometnih površina za pojedinu kategoriju vozila, kao i da će se za korisnike javne površine koji javnu površinu koriste bez rješenja Jedinstvenog upravnog odjela porez razrezati na temelju zapisnika komunalnog redara u 50% većem iznosu od iznosa utvrđenog tom Odlukom.

Takvu Odluku podnositelji smatraju nezakonitom budući da, prema Zakonu o cestama i Pravilniku o visini godišnje naknade za upotrebu javnih cesta što se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila, vlasnici motornih vozila već plaćaju naknadu za uporabu javnih cesta, a sukladno članku 2. Zakona o cestama, javne ceste su i ceste koje prolaze kroz naselja koja pripadaju pod općinu Č. Napominje se da kroz općinu Č. prolazi Županijska cesta Ž4042 i državna cesta D7, za čije održavanje su nadležni Republika Hrvatska i Županijska uprava za ceste O.-b. županije. Osim toga, člankom 86. Zakona o cestama, propisani su izvori sredstava za financiranje javnih cesta, od kojih niti jedan nisu sredstva od poreza na korištenje javnih površina, koji je prihod jedinice lokalne samouprave. Iz navedenog proizlazi da je općina Čeminac samovoljno i nezakonito u članku 6. Odluke uvela javne ceste kao predmet naplate za uporabu/korištenje javnih površina, a za što nije ovlaštena jer, sukladno Zakonu o cestama, ta ovlast pripada jedino Republici Hrvatskoj preko pravne osobe Hrvatske ceste d.d kada se radi o državnim cestama, te županijskim upravama za ceste kada se radi o županijskim i lokalnim cestama.

Na ovaj način dolazi do dvostruke naplate za uporabu/korištenje javnih cesta, a što podnositelji smatraju nezakonitim.

Nadalje, nezakonitim smatraju i dio Odluke koji uvodi mogućnost naplate 50% većeg poreza ukoliko korisnici koriste javnu površinu bez rješenja Jedinstvenog upravnog odjela. Naime, Zakon o lokalnim porezima niti Opći porezni zakon ne poznaju mogućnost da jedinica lokalne samouprave sama donosi odluku po kojoj će »kažnjavati« korisnike javnih površina. Općina Č. je u pojedinačnim aktima koje su podnositelji dostavili uz zahtjev podnositelje kaznila s 50% većim iznosima poreza jer nisu imali rješenje o korištenju javnih površina/cesta.

Predlažu da Visoki upravni sud Republike Hrvatske ukine članak 6. Odluke o općinskim porezima Općine Čeminac klasa: 410-01/17-02/0005, urbroj: 2100/05-03-17-1 od 14. lipnja 2017. objavljene u Službenom glasniku Općine Čeminac broj 7/2017., a do tada da rješenjem obustavi izvršenje te odredbe.

Podnositelji potražuju trošak za sastav zahtjeva u iznosu od 3.437,50 kuna.

Odgovarajućom primjenom članka 32. Zakona o upravnim sporovima (»Narodne novine«, 20/10., 143/12., 152/14., 94/16. – odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 29/17.; u daljnjem tekstu: ZUS) Sud je pozvao donositelja osporene Odluke da se očituje o zahtjevu. Donositelj Odluke je dostavio Sudu traženo očitovanje.

U očitovanju na zahtjev, Općina Čeminac, Općinsko vijeće, kao donositelj osporenog općeg akta smatra da je osporena Odluka u cijelosti zakonita. Mišljenje podnositelja smatra pravno neutemeljenim kada nabraja vrste javnih površina u članku 6. Odluke pa da bi se za iste dvostruko naplaćivalo kao javne površine sukladno Zakonu o cestama. Zakon o cestama ne obuhvaća javne površine koje su u nadležnosti lokalne samouprave, čije se održavanje plaća iz proračuna Općine. Održavanje nerazvrstanih cesta i površina lokalne samouprave tereti općinu ili grad na kojima se nalaze, a održavanje tih površina nije obuhvaćeno porezima koji se plaćaju pri registraciji vozila.

Predlažu Sudu da odbije zahtjev za ocjenu zakonitosti Odluke u općinskim porezima Općine Čeminac kao neosnovan.

Zahtjev je osnovan.

Osporenu Odluku donijelo je Općinsko vijeće Općine Čeminac na temelju članka 42. stavka 1. i članka 67. Zakona o lokalnim porezima (Narodne novine 115/16 i 101/17, u daljnjem tekstu: ZoLP) i članka 29. Statuta Općine Čeminac (»Službeni glasnik općine Čeminac«, 7/2017.).

Člankom 1. osporene Odluke utvrđuju se općinski porezi općine Čeminac, njihova visina te način obračuna i plaćanja. Prema članku 2. Odluke općinski porezi jesu: prirez porezu na dohodak, porez na potrošnju, porez na kuće za odmor, porez na korištenje javnih površina i porez na nekretnine.

Članak 6. Odluke, kojim je reguliran porez na korištenje javnih površina glasi:

»Porez na korištenje javnih površina plaćaju pravne i fizičke osobe koje koriste javne površine.

Javne površine su:

– javne prometne površine: ceste, pješačke i biciklističke staze, otresnice i druge površine koje su namijenjene kretanju ljudi i vozila, a za čije je održavanje i upravljanje nadležna Općina Čeminac;

– javne zelene površine: parkovi, šetališta, drvoredi, živice, cvjetnjaci, rekreacijske površine, zelenilo uz objekte, spomenici, dječja igrališta i druge slične površine za čije je održavanje i upravljanje nadležna Općina Čeminac;

– druge slične površine za čije je održavanje i upravljanje nadležna Općina Čeminac.

Porez se plaća kako slijedi:

R. br.	NAČIN UPORABE JAVNIH POVRŠINA	IZNOS
1.	Postavljanje kioska	2.000,00 kn/godišnje
2.	Postavljanje pokretnih naprava za prodaju plodina, zanatskih i drugih proizvoda	300,00 kn/mjesečno
3.	Postavljanje pokretnih naprava za pružanje ambulantnih ugostiteljskih usluga	200,00 kn/dnevno
4.	Ugostiteljski vrtovi	30,00 kn po m^2/ mjesečno
5.	Postavljanje cirkuskih šatora	30,00 kn po m^2/dnevno
6.	Postavljanje zabavnih radnji	30,00 kn po m^2/dnevno
7.	Povremeno postavljanje pokretnih naprava za prodaju zanatskih i drugih proizvoda prigodom svečanosti i blagdana	200,00 kn/dnevno
8.	Upotreba javnih prometnih površina, kako slijedi: 8.1. Traktori – do 26 kW – do 55 kW – do 110 kW – do 146 kW – do 183 kW – preko 183 kW 8.2. Motorna vozila s dvije osovine visine iznad 1,90 m, kojima najveća dopuštena masa ne prelazi 3.500 kg 8.3. Motorna vozila s dvije osovine visine ispod 1,90 m, koja vuku priključno vozilo, neovisno o broju osovina i visini priključnog vozila 8.4. Motorna vozila s dvije ili tri osovine, najveće dopuštene mase preko 3.500 kg 8.5. Motorna vozila s dvije osovine, najveće dopuštene mase preko 3.500 kg, koja vuku priključno vozilo s jednom osovinom 8.6. Motorna vozila s četiri ili više osovina, najveće dopuštene mase preko 3.500 kg 8.7. Motorna vozila s dvije osovine, najveće dopuštene mase preko 3.500 kg, koja vuku priključno vozilo s dvije i više osovina 8.8. Motorna vozila s tri osovine, najveće dopuštene mase preko 3.500 kg, koja vuku priključno vozilo, neovisno o broju osovina priključnog vozila 8.9. Priključna transportna vozila za traktore, ovisno o nosivosti – do 3 tone – do 5 tona – do 10 tona – više od 10 tona 8.10. Priključna vozila i oruđa koja se vuku na kotačima 8.11. Kombajni i slični strojevi	 75,00 kn godišnje 150,00 kn godišnje 300,00 kn godišnje 400,00 kn godišnje 500,00 kn godišnje 750,00 kn godišnje 300,00 kn godišnje/ 20,00 kn jednokratno 500,00 kn godišnje/ 50,00 kn jednokratno 750,00 kn godišnje/ 75,00 kn jednokratno 900,00 kn godišnje/ 90,00 kn jednokratno 1.000,00 kn godišnje/ 100,00 kn jednokratno 1.200,00 kn godišnje/ 125,00 kn jednokratno 1.500,00 kn godišnje/ 150,00 kn jednokratno 30,00 kn godišnje 50,00 kn godišnje 100,00 kn godišnje 150,00 kn godišnje 50,00 kn godišnje 150,00 kn godišnje